

Psichologo darbo etiniai ir teisiniai aspektai

Edita Žilienė, med. psichologė, VšĮ Vilkaviškio PSPC Psichikos sveikatos skyrius, LPS KSP komitetas

Vilija Banevičienė, med. psichologė, VšĮ Ukmergės PSPC Psichikos sveikatos centras, LPS KSP komitetas

Vilnius, 2018

PSICHOLOGAS - asmuo – „turintis LR įstatymais ir kitais teisės aktais pripažintą psichologo išsilavinimą ir užsiimantis psichologo profesine veikla”.

LR SAM ĮSAKYMAS „DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN: 162:2018 „MEDICINOS PSICHOLOGAS“ PATVIRTINIMO“
2018 m. gegužės 30 d. Nr. V-627

Medicinos psichologas – sveikatos sistemoje dirbantis specialistas, įgijęs medicinos psichologo profesinę kvalifikaciją. Teisę verstis medicinos psichologo praktika turi asmuo Lietuvos medicinos normos nustatyta tvarka įgijęs medicinos psichologo profesinę kvalifikaciją ir turintis medicinos psichologo spaudo numerį.

Psichologas profesinę veiklą pradeda vykdyti tik gavęs kliento informuotą sutikimą (raštu ar žodžiu), kurį tinkamai įformina dokumentuose.

LIETUVOS RESPUBLIKOS PACIENTŲ TEISIŲ IR ŽALOS
SVEIKATAI ATLYGINIMO ĮSTATYMAS. 1996 m. spalio 3 d.
Nr. I-1562, Vilnius

PSICHOLOGAS pripažįsta individualius skirtumus ir kultūrinius ypatumus, kurie susiję su asmens lytimi, seksualine orientacija, etine ar tautine tapatybe, amžiumi, kalba, socialine padėtimi ir asmens funkcionavimo lygmeniu.

LR SADM IR SAM ĮSAKYMAS „Dėl specialiųjų nuolatinės slaugos, nuolatinės priežiūros (pagalbos), lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos ir transporto išlaidų kompensacijos poreikių nustatymo kriterijų sąrašo, tvarkos aprašo ir pažymų formų patvirtinimo“ 2005 m. gegužės 4 d. Nr. A1-120/V-346

APSPRENDIMO LAISVĖ – dirbant su vaikais arba klientais, nukreiptais pas psichologą ne jų sprendimu, įskaitant ir teismo sprendimą, (arba krizinei situacijai, kai būtina neatidėliotina psichologinė pagalba) psichologas, prieš pradėdamas profesinį bendravimą, asmenį informuoja apie būsimų paslaugų pobūdį bei konfidencialumo ribas ir siekia bendradarbiavimo su klientu.

KONFIDENCIALUMAS – informaciją psichologas gali atskleisti tik tuomet, jeigu akivaizdžiai gresia rimtas pavojus visuomenei, kliento ar kitų asmenų sveikatai arba gyvybei...

LIETUVOS RESPUBLIKOS PACIENTŲ TEISIŲ IR ŽALOS
SVEIKATAI ATLYGINIMO ĮSTATYMAS. 1996 m. spalio 3 d.
Nr. I-1562

PSICHOLOGO PROFESINĖ KOMPETENCIJA

LR SAM ĮSAKYMAS “DĖL ASMENS SVEIKATOS
PRIEŽIŪROS VEIKLOS RŪŠIŲ SĄRAŠO PATVIRTINIMO”
2017 m. rugsėjo 29 d. Nr. V-1142

Medicinos psichologai: Spaudo numeris. Nuo 2020 m.
sausio 1 d. – Medicinos psichologijos praktikos licencija

PSICHOLOGO PROFESINĖS KOMPETENCIJOS RIBOS

LR SAM ĮSAKYMAS „DĖL PIRMINĖS AMBULATORINĖS PSICHIKOS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ TEIKIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ 2012 M. RUGSĖJO 17 D. NR. V-861 (GALIOJANTI SUVESTINĖ REDAKCIJA REDAKCIJA 2018 M. KOVO 22 D.)

PROCEDŪRŲ RIBOS – psichologas privalo išmanyti psichologinių metodų ir jų pagrindu daromų išvadų ribotumą.

LR SAM ĮSAKYMAS “Dėl specialiųjų nuolatinės slaugos, nuolatinės priežiūros (pagalbos), lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos ir transporto išlaidų kompensacijos poreikių nustatymo kriterijų sąrašo, tvarkos aprašo ir pažymų formų patvirtinimo” 2005 m. gegužės 4 d. Nr. A1-120/V-346

LR SAM ĮSAKYMAS “Dėl sergančiųjų įvairiapusiais raidos sutrikimais ligos sunkumo laipsnio nustatymo suaugusiems pacientams” 2014 m. kovo 25 d. Nr. V-401

DIAGNOSTIKOS IR GYDYMO METODIKA – universitetų, mokslo tiriamųjų įstaigų, gydytojų profesinių draugijų parengtas, medicinos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstas dokumentas, kuriuo nustatomi bendrieji sveikatos sutrikimų ir ligų diagnozavimo ir gydymo principai.

ATSAKOMYBĖ – psichologas supranta savo socialinę atsakomybę, t.y. nepiktinaudžiauja savo žiniomis, atsako už savo darbo rezultatus ir teikiamas išvadas, už savo profesinės veiklos kokybę.

Instrumentai?

Tik ar net: **Stebėjimas ir Interviu?**

Stebėjimas. Prasmingas kontaktas apsunkintas, kalba neaiški. Bendrauja atsakydama vienu dviem žodžiais. Dažniai sako: „nemoku, nežinau“. Pacientė nerašo, neskaito. Suvokimas apie save minimalus (pasako vardą, pavardę, amžių). Pokalbio metu vykdo labai paprastas instrukcijas. Sudėtingesnių verbalinių instrukcijų nesuvokia. Emocijos skurdžios, primityvios, stebimas mąstymo, dėmesio, atminties sutrikimas.

Paiškinimas. Lietuvoje intelekto testais neįmanoma diferencijuoti suaugusiojo asmens intelekto gebėjimų, kurių lygis yra žemesnis nei matuojama apatinė riba IQ-45, vaikų IQ-40. Jei tiriamasis negeba atlikti šių testų dėl supratimo stokos, reiškia, jo intelekto gebėjimai yra labai žemi, ir jo IQ neįmanoma nustatyti,

PROFESINIS TOBULĖJIMAS – nuolatos siekia tęstinio profesinio tobulėjimo.

EuroPsy SERTIFIKATAS

- ▶ ne mažiau kaip 80 val. per metus (iš kurių 40 val. turi būti pagrįstos įrodymais)

ŽALOS PREVENCIJA – psichologas nenaudoja psichologinių žinių ar intervencijų netinkamai.

LIETUVOS RESPUBLIKOS PACIENTŲ TEISIŲ IR ŽALOS SVEIKATAI ATLYGINIMO ĮSTATYMAS. 1996 m. spalio 3 d.
Nr. I-1562

PSICHOLOGAS rūpinasi surinktų duomenų tinkamu laikymu, saugojimu ir naikinimu.

TEŠTINĖ ATSAKOMYBĖ

KOLEGŲ KONSULTAVIMAS

Ačiū